

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318202311
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1318202311.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobkyne: U.. L.. F. L., M.. XX.XX.XXXX, Q. Š. XX, Q., zast. advokátkou Mgr. Ivanou Hodálovou, IČO: 50 057 367, so sídlom Dunajská 48, Bratislava, proti žalovanému: Mestská časť Bratislava - Nové Mesto, IČO: 00 603 317, so sídlom Junácka 1, Bratislava, o náhradu škody 130.000 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. septembra 2020, č.k. 44C/47/2018-202, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ktorou bola žaloba zamietnutá, p o t v r d z u j e .

Odvolanie žalobkyne proti napadnutému výroku o zamietnutí jej návrhu na prerušenie konania o d m i e t a .

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne, zamietol návrh žalobkyne na prerušenie konania a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou voči žalovanému domáhala náhrady škody podľa ust. § 14 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo výške 130.000 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 130.000 eur od 01.01.2018. Svoju žalobu odôvodnila tým, že žalovaný nevykonával žiadne úkony smerujúce k vykonaniu rozsudku o výpoveď z nájmu bytu, neinformoval ju o postupe pri riešení jej bytovej situácie, ignoroval ju a neriadil sa príslušnými právnymi predpismi a vytkla mu aj nerovnaký prístup pri riešení jej bytovej situácie v porovnaní s podobnými prípadmi, ako i to, že sa dostala do právnej neistoty. Uvedené konanie žalovaného malo za následok, že po dni 31.12.2016 si už nemohla nárokovať kúpu bytu za akceptovateľnú cenu, čo predstavuje žalovanú sumu. Žalovaný žalobkyňou uplatnený nárok odmietol. Mal za to, že medzi stranami nejde o verejnoprávny vzťah, ktorý by spadal pod aplikáciu zákona č. 514/2003 Z.z., ale o súkromnoprávny vzťah, v ktorom je on právny nástupca jej bývalého zamestnávateľa, ktorý jej pridelil do užívania služobný byt z dôvodu, že vykonávala prácu učiteľky na S. T., a nájom vypovedal, keď u neho prestala pracovať. Pokiaľ ide o predpoklady zodpovednosti podľa Občianskeho zákonníka, tu žalobkyňa nepreukázala vznik škody a ani príčinnú súvislosť medzi jeho konaním resp. nekonaním. Žalobkyňa nesúhlasila a tvrdila, že medzi stranami ide o verejnoprávny vzťah. Súd prvej inštancie podrobne uviedol rozsiahlu argumentáciu oboch strán sporu.

3. Dokazovanie vykonal listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou, pripojil spis Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 9C/19/2012 a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam. Z pripojeného spisu sp. zn. 9C/19/2012 zistil, že rozsudkom Obvodného súdu Bratislava III, č.k. 12C/81/94-18 zo dňa 20.03.1995 v spojení s rozsudkom Mestského súdu v Bratislave č.k. 12Co 322/95-39 zo dňa 30.11.1995 (ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa), súd privolil právnenému predchodcovi žalovaného - Školskej správe Bratislava 3 k výpovedi z nájmu dvojizbového bytu 1. kategórie na U. na Š. XX F. Q. zo dňa 14.06.1994 danej žalobkyňi a zaviazal ju predmetný byt vypratať a odovzdať žalovanému do 15 dní od pridelenia náhradného bytu. Predmetný byt bol žalobkyňi pridelený rozhodnutím zo dňa 26.02.1990 v súlade s ust. § 24 zákona č. 41/1964 Zb. o hospodárení s bytmi ako byt služobný, pracovný pomer žalobkyne ako učiteľky bol ukončený dohodou ku dňu 17.03.1994, a právny predchodca žalovaného preukázal, že byt potrebuje pre svojich pracovníkov. Súd návrhu vyhovel, pretože žalobkyňa prestala vykonávať prácu, na ktorú bol nájom bytu viazaný. Žalobkyňa sa opakovane písomne domáhala od žalovaného, ako aj jeho právneho predchodcu, pridelenia náhradného bytu, alebo prevodu bytu na Š. XX do jej vlastníctva. Právny predchodca žalovaného a žalovaný opakovane žalobkyňi uvádzali, že žiadny náhradný byt nemajú k dispozícii, preto nebude zatiaľ povinná predmetný byt uvoľniť, a keďže tento byt na Š., ktorý žalobkyňa obýva, je súčasťou školského zariadenia a je bytom služobným (a nie obecným), neodpredáva ho, pretože by stratil možnosť kedykoľvek v budúcnosti riešiť bytovú situáciu školských zamestnancov. Z právoplatného rozsudku, č.k. 9C/19/2012-216 zo dňa 23.10.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 7Co/362/2015-249 zo dňa 24.08.2016 zistil, že žalobkyňa sa v predmetnom konaní domáhala pridelenia primeraného náhradného bytu do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a pre prípad, že žalovaný nemá primeraný náhradný byt, žiadala zaplatenie 110.000 eur. Súd žalobu žalobkyne zamietol s odôvodnením, že žalovaného nemožno nútiť prostredníctvom rozsudku na plnenie, aby proti svojej vôli využil svoje právo uvedené v rozsudku a vypratá žalobkyňu z bytu na Š. XX F. Q., ak toto svoje právo využiť nechce a žalobkyňu s členmi jej rodiny ponecháva bývať v predmetnom byte, keďže nemá možnosť poskytnúť jej náhradný byt. Žalovaného nemožno zaviazat rozsudkom na splnenie povinnosti, keďže vo vzťahu k žalobkyňi žiadnu súdnym rozhodnutím vynútitelnú povinnosť nemá a má len právo žiadať od žalobkyne vypratanie bytu za splnenia podmienky zabezpečenia náhradného bytu. K eventuálnemu petitu žalobkyne uviedol, že je bez právneho základu, keďže vzťah medzi stranami sporu je vzťahom nájomným a nie vlastníckym, preto žalobkyňa nemôže žiadať od žalovaného istinu vo výške hodnoty dvojizbového bytu. Na odvolanie žalobkyne odvolací súd tento rozsudok potvrdil a v odôvodnení uviedol, že ust. § 712 Obč. zák. (v súčasnom znení ust. § 712c Obč. zák.) zaručuje nájomcovi, aby mohol zostať v byte bývať po zrušení nájomného pomeru, pokiaľ sa mu nepridelí zodpovedajúca bytová náhrada. Povinnosť zabezpečiť nájomcovi bytovú náhradu zaťažuje prenajímateľa, avšak vzniká až vtedy, keď si žalovaný uplatní voči žalobkyňi vypratanie a odovzdanie predmetného bytu. Nejde však o typickú povinnosť uloženú žalovanému súdnym rozhodnutím, ale len o podmienku, ktorá má byť splnená z jeho strany pri nútenom plnení povinnosti žalobkyne vypratať a odovzdať byt. Z uvedeného vyplýva, že nemožno uložiť žalovanému povinnosť poskytnutia náhradného bytu, keďže táto nastáva až po začatí vymáhania povinnosti žalobkyne byt vypratať a ani určiť jej splatnosť, preto argumentácia žalobkyne spočívajúca v použití ust. § 564 Obč. zák. v súvislosti s určením splatnosti plnenia žalovaného nie je správna. V prípade eventuálneho petitu dospel tiež k záveru, že nemá oporu v hmotnom práve a je bez právneho základu, keď ani pri hypotetickom vyvedení povinnosti žalovaného zabezpečiť náhradný byt (teda zabezpečiť nájomný vzťah k zodpovedajúcej bytovej náhrade), tejto povinnosti nezodpovedá plnenie v podobe kompenzácie vo výške ceny bytu. Dovolanie žalobkyne proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Bratislave bolo rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 143/2017 zo dňa 30.04.2019 zamietnuté s odôvodnením, že konštitutívnym rozhodnutím súdu, ktorým sa privolilo k výpovedi z nájmu bytu a uloženia povinnosti žalovanému byt vypratať sa zakladá nový hmotnoprávny vzťah medzi účastníkmi, ktorého charakteristickým obsahom je právo bývania, ktoré trvá do času zabezpečenia bytovej náhrady. V danom spore má teda žalobkyňa právo bývať v byte do pridelenia náhradného bytu, ktorému zodpovedá povinnosť žalovaného strieť výkon práva žalobkyne na bývanie. S ohľadom na uvedené a s poukazom na ust. § 711 a § 712 Obč. zák. nie je nárok žalobkyne dôvodný a neopiera sa o hmotné právo, resp. iné zákonné ustanovenia.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa mu dňa 27.08.2020 doručila návrh na prerušenie konania do skončenia konania sp. zn. 45C/76/2020 o antidiskriminačnej žalobe, v ktorom sa bude riešiť otázka porušenia zásady rovnakého zaobchádzania žalovaného voči nej spôsobeného nečinnosťou žalovaného pri rozhodovaní o pridelení bytu zo štátnej bytovej výstavby žalobkyňi. Zo žaloby v konaní na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 45C/76/2020 zistil, že žalobkyňa podala antidiskriminačnú žalobu voči žalovanému podľa ust. § 9 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých

oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou, ktorou sa domáha rozhodnutia, že žalovaný porušil zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k nej, čím jej zasiahol do práva na prístup k bývaniu, a že žalovaný je povinný upustiť od svojho konania a napraviť protiprávny stav tak, že zabezpečí prevod Q. Č.. XX na I.. U. F. Q. R. na Q. XX F. Q. do osobného vlastníctva žalobkyne za cenu, za akú prevádzal takéto byty do osobného vlastníctva nájomcov na základe žiadostí podaných do 31.12.2016, alebo vyplatí žalobkyni finančnú náhradu zodpovedajúcu rozdielu trhovej hodnoty primeraného bytu k bytu na Š. XX F. Q. a ceny stanovenej podľa ust. § 18 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

5. Návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol. Právne ho posúdil podľa ust. § 164 C.s.p. a dospel k záveru, že otázky riešené v konaní sp. zn. 45C/76/2020 (antidiskriminačná žaloba) nemajú význam pre toto konanie, nakoľko nárokmi uplatňovanými podľa antidiskriminačného zákona, nie je dotknutý prípadný nárok na náhradu škody.

6. Vec posúdil právne podľa ust. § 1 ods. 1 písm. a), § 2 písm. a), § 10 ods. 1 a 2 a § 14 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a § 420 ods. 1 a 3 a § 442 ods. 1 Obč. zák.. Uviedol, že žalobkyňa označila za nesprávny úradný postup žalovaného to, že vyčkávacím postupom vo vzťahu k zabezpečeniu náhradného bytu jej žalovaný spôsobil sociálnoprávnu neistotu, keď jej bol zrušený nájom bytu a v dôsledku nepridelenia náhradného bytu bola vylúčená z možnosti následného odkúpenia bytu, teda istota užívateľského práva k bytu nebola vymenená za istotu vlastníckeho práva. Mala za to, že vyčkávací postup žalovaného nemožno považovať za riadny a efektívny výkon verejnej moci. Poukázala na legitímnosť jej očakávania na uplatnenie nároku na odkúpenie bytu za výhodných podmienok, pričom toto očakávanie, ktoré vyplýva z postavenia žalovaného ako orgánu verejnej moci a možnosti získať byt ako štátnej zamestnankyne, bolo obmedzené. Súd prvej inštancie následne podrobne vysvetlil, že objektívna zodpovednosť územnej samosprávy za škodu vzniká za splnenia troch podmienok, a to existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Subjektom zodpovednosti môže byť aj orgán územnej samosprávy, a to v prípade, ak ním spôsobená škoda vznikla pri výkone verejnej moci (vtedy ide o objektívnu zodpovednosť). Pre záver o tom, že v danom prípade existuje zodpovednosť územnej samosprávy za škodu, musí byť okrem existencie predpokladov na vznik škody (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi) splnená podmienka, že sa jedná o škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone verejnej moci. Poukázal na to, že rozhodovacia prax súdov chápe verejnú moc ako moc, ktorá autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov, či už priamo alebo sprostredkované. Subjekt, o ktorého právach a povinnostiach rozhoduje orgán územnej samosprávy, nie je v rovnoprávnom postavení s týmto orgánom a obsah rozhodnutia tohto orgánu nezávisí od vôle subjektu voči ktorému rozhodnutie smeruje. Vyhodnotil, že medzi stranami sporu bolo sporné, či vzťah medzi nimi je vzťahom verejnoprávnym alebo súkromnoprávnym, a teda či žalobkyňou uplatnený nárok na náhradu škody možno posudzovať v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v tomto prípade nekonal žalovaný ako orgán verejnej moci, ale konal ako právny nástupca prenajímateľa, keď v prípade žalobkyne išlo o privolenie k výpovedi z nájmu služobného bytu a na žalovaného ako právneho nástupcu Obvodnej školskej správy BA III prešla povinnosť zabezpečiť pre žalobkyňu náhradný byt, a teda jej povinnosť vystať sa zo služobného bytu bola viazaná na pridelenie náhradného bytu. V tejto súvislosti poukázal na to, že aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí o dovolaní (sp. zn. 1Cdo 143/2017) konštatoval, že medzi žalobkyňou a žalovaným sa rozhodnutím súdu založil nový hmotnoprávny vzťah medzi účastníkmi, ktorého charakteristickým obsahom je právo bývania, ktoré trvá do času zabezpečenia bytovej náhrady, nevzniká bez ďalšieho zo zákona, vzniká právoplatným súdnym rozhodnutím. V tomto prípade teda ide o typický súkromnoprávny vzťah pričom splnenie povinnosti žalovaného prideliť žalobkyni náhradný byt neexistuje samostatne, ale vždy je viazané na povinnosť (v tomto prípade žalobkyne) predmetný byt vypratať, pričom tento právny vzťah vyplýva z ustanovenia § 712c Obč. zák.. Súd prvej inštancie prijal záver, že táto povinnosť pre žalovaného vyplynula zo súkromnoprávneho vzťahu, a teda žalovaný v tejto veci nekonal ako orgán verejnej moci pri výkone na úseku obecnej verejnej správy.

7. Nárok žalobkyne preto posúdil v zmysle ustanovení o zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka, a to podľa ust. § 420 ods. 1 a 3, § 442 ods. 1 Obč. zák.. Podrobne vysvetlil základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu (porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou). Po preskúmaní žalobkyňou tvrdeného porušenia povinnosti žalovaným dospel k názoru, že nemožno hovoriť o porušení povinnosti, za

ktoré žalobkyňa považuje zo strany žalovaného povinnosť prideliť jej náhradný byt v primeranej lehote. Ako skonštatovali sudy v konaní 9C/19/2012, povinnosť žalovaného zabezpečiť náhradný byt nastupuje až vtedy, ak si žalovaný uplatní voči žalobkyni vypratanie a odovzdanie bytu, ktorý žalobkyňa obýva. Uvedenú povinnosť však nemožno chápať ako typickú povinnosť uloženú žalovanému súdnym rozhodnutím, ale iba ako podmienku, ktorá má byť splnená z jeho strany pri nútenom plnení povinností žalobkyne byt vypratať a odovzdať. Túto povinnosť si teda musí splniť žalovaný iba v prípade, ak chce od nej dosiahnuť vypratanie a odovzdanie bytu, z čoho vyplýva, že nemožno určiť žalovanému ani povinnosť poskytnutia náhradného bytu, keďže táto nastáva až po začatí vymáhania povinnosti žalobkyne byt vypratať (a ani určiť jej splatnosť). Ďalej poukázal na to, že žalobkyňa tvrdila, že s prihliadnutím na ustanovenia o cenách bytov obsiahnutých v zákone o vlastníctve bytov a pri zohľadnení cien bytov zodpovedajúcich primeranému náhradnému bytu, výška jej škody predstavuje sumu 130.000 eur. Tvrdila tiež, že žalovaný tým, že nevykonal žiadne úkony smerujúce k vykonaniu rozsudku o výpovedi z nájmu bytu, neinformoval ju o postupe pri riešení jej bytovej situácie, neriadil sa ustanoveniami právnych predpisov, jej spôsobil existenčnú a právnu neistotu, čo malo za následok, že po 31.12.2016 jej znemožnil právne si nárokovať kúpu bytu za akceptovateľnú cenu, čo predstavuje jej ujmu (škodu). Tu súd prvej inštancie vyhodnotil, že absentuje príčinná súvislosť medzi údajným porušením povinnosti žalovaným prideliť žalobkyni náhradný byt a vznikom tvrdenej škody, keďže zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva pre žalovaného povinnosť takýto náhradný byt žalobkyni odpredať. Konštatoval to aj odvolací súd v konaní 9C/19/2012, keď uviedol, že nárok na zaplatenie finančnej kompenzácie zodpovedajúcej kúpnej cene bytu nemá oporu v hmotnom práve, je bez právneho základu, keď ani pri hypotetickom vyvodení povinnosti žalovaného zabezpečiť náhradný byt (teda zabezpečiť nájomný vzťah k zodpovedajúcej bytovej náhrade), tejto povinnosti nezodpovedá plnenie v podobe kompenzácie vo výške ceny bytu, keďže toto je typické pri uplatňovaní vlastníckeho práva k veci a nie nájomného vzťahu. Uzavrel, že predpoklady zodpovednosti za škodu musia byť splnené súčasne, avšak žalobkyňa nepreukázala porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti so vznikom ňou tvrdenej škody, a nepreukázala ani vznik škody. Dospel potom k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala zodpovednosť žalovaného za tvrdenú ujmu, a preto žalobu zamietol.

8. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže výslovne uviedol, že si náhradu trov neuplatňuje.

9. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa včas odvolanie, ktorým napadla I. a II. výrok rozsudku, a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, jej žalobe v celom rozsahu vyhovel, alebo ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietala, že žalovaný bol bezdôvodne zvýhodnený tým, že mu súd prvej inštancie umožnil písomne sa vyjadriť a uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany aj napriek márnemu uplynutiu lehoty určenej súdom. Poukázala na to, že bol dvakrát vyzvaný, aby sa k jej žalobe v určenej lehote vyjadril, no ani raz nereagoval, čo zdôvodnil tým, že v rozhodnom čase sa čerpali dovolenky, a že zodpovední zamestnanci boli vyťažení. Súdu prvej inštancie vytkla, že mu napriek tomu umožnil, aby sa na pojednávaní dňa 15.01.2020 k žalobe vyjadril, čím však podľa nej hrubo porušil princíp rovného postavenia strán sporu a princíp procesnej ekonomie, v zmysle ktorého má súd povinnosť vec prejednať a rozhodnúť v primeranom čase. Vyjadrila názor, že súd mal žalovaného vyzvať na vyjadrenie uznesením s poučením o následkoch, ak sa v lehote nevyjadrí, čo neurobil, čím jej znemožnil využiť inštitút kontumačného rozsudku v jej prospech a porušil jej právo na spravodlivý proces. Porušil podľa jej názoru aj právo na rovnosť strán, pretože v opačnom prípade na návrh žalovaného rozsudok pre jej zmeškanie vydal. Vytkla mu tiež, že sa pri vyhodnocovaní skutkového stavu zamerlal takmer výlučne na postup žalovaného pri pridelovaní jej náhradného bytu za dovtedy užívaný služobný byt, a nevenoval primárne pozornosť tomu základu, na ktorom bola žaloba postavená, teda že právny predchodca žalovaného na jej žiadosť o pridelenie bytu zákonným spôsobom nereagoval, keď jej namiesto „štandardného“ bytu pridelil služobný byt. Za nesprávne skutkové zistenia označila nesprávny postup žalovaného spočívajúci vo vyčkávanom postupe k zabezpečeniu náhradného bytu a absencii príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti žalovaného prideliť náhradný byt žalobkyni a vznikom škody s odkazom na rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 9C/19/2012 zo dňa 23.10.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 7Co/362/2015 zo dňa 24.08.2016, ktorým bol zamietnutý jej návrh na určenie lehoty pre žalovaného pre poskytnutie jej náhradného bytu podľa ust. § 564 Obč. zák.. Žalobkyňa uviedla, že za nesprávny úradný postup považuje postup žalovaného pri riešení jej bytovej situácie, a to od podania žiadosti o pridelenie bytu zo štátnej bytovej výstavby v roku 1987 až do času podania žaloby. Za riadne vybavenie tejto žiadosti nie je možné považovať pridelenie bytu na Š. XX F. Q., pretože

nežiadala o pridelenie bytu ako zamestnankyňa. Mala za to, že predmetný byt jej bol pridelený právnym predchodcom žalovaného v rozpore s vtedy platným zákonom č. 41/1964 Zb. o hospodárení s bytmi, keďže nespĺňala podmienky pre jeho pridelenie. Po pridelení bytu na Š. XX F. Q. podpísala protokol o odovzdaní a prevzatí tohto bytu iba z dôvodu, že v tom čase bývala s dvoma maloletými deťmi v jednej miestnosti s kúpeľnou, bez kuchyne a o celkovej rozlohe do 4 m². Právny predchodca žalovaného ju uistil, že ide len o dočasné riešenie. Poskytnutie náhradného bytu od žalovaného sa domáha preto, lebo je toho názoru, že na žalovaného prešla správa bytov zo štátnej bytovej výstavby a poskytnutím riadneho náhradného bytu by bola jej pôvodná žiadosť riadne vybavená. Takýmto riadnym náhradným bytom v súčasnosti je aj Q. Č. XX M. P. na X. U. Q. R. na Q. E. F. Q., ktorého pridelenia a prevodu do osobného vlastníctva sa od žalovaného neúspešne domáhala. Vzhľadom na uvedené nie je možné opierať sa o právne závery vyslovené v rozsudku Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 9C/19/2012 zo dňa 23.10.2014, v rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/362/2015 zo dňa 24.08.2016 a v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 143/2017 zo dňa 30.04.2019. Nestotožnila sa ani so záverom súdu prvej inštancie, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť žalovaného pridelený náhradný byt žalobkyni odpredať, pretože ak by žalovaný namiesto služobného bytu prideliť žalobkyni ten byt, o ktorý žiadala, a na ktorý mala nárok, potom by sa na takýto byt vzťahovalo ust. § 29 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, teda uzatvoriť s nájomcom bytu zmluvu o prevode vlastníctva bytu do dvoch rokov odo dňa, keď nájomca požiadal o prevod vlastníctva bytu. Zároveň sa v tomto prípade aplikuje aj ust. § 32a cit. zák., ktoré upravuje zvýhodnenú cenu pri prevode takýchto bytov, a to do 31.12.2016. Keďže sa s týmito argumentmi súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nezaoberal, došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces. Zotrvála na názore, že vzťah medzi ňou a žalovaným je vzťahom verejnoprávnym a nie súkromnoprávnym, ako to tvrdí súd prvej inštancie. Pri riešení jej bytovej situácie rozhodoval žalovaný autoritatívne a celý právny vzťah medzi ňou a žalovaným bol založený na nerovnom právnom postavení. Na jednej strane vystupoval orgán, ktorý autoritatívne rozhodoval o žiadosti občana a na strane druhej občan, ktorý toto rozhodnutie nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť. Keďže sa súd prvej inštancie týmito argumentmi nezaoberal a jeho myšlienkové postupy zostali v tejto časti nevysvetlené, aj týmto došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Záverom vyslovila nesúhlas so zamietnutím jej návrhu na prerušenie konania, pretože podľa jej názoru vyriešenie sporu medzi ňou a žalovaným v rámci konania o antidiskriminačnej žalobe má dopad aj na toto konanie, pretože v danom konaní sa nemusí riešiť nárok na náhradu škody, ktorý je uplatnený v tomto konaní, keďže skutkový základ v oboch týchto konaniach je rovnaký a líšia sa len nárokmi.

10. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

11. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem, a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne smerujúce voči zamietnutiu jej žaloby nie je dôvodné. Podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p. verejne vyhlásil rozsudok, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správny potvrdil. Odvolanie žalobkyne proti „druhému“ výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol jej návrh na prerušenie konania, odmietol, pretože proti rozhodnutiu, ktorým súd zamietol návrh na prerušenie konania podľa ust. § 164 C.s.p., nie je odvolanie prípustné.

12. Podľa ust. § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. S poukazom na citované ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p., prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúce zistenia, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi, týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol, a v podrobnostiach na ne poukazuje. Po oboznámení sa s obsahom spisu (a pripojeného spisu) dospel totiž k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska žalobkyňou uplatneného nároku a zhodnotením jeho výsledkov dospel k správnym skutkovým záverom, a na ich základe vyvodil aj správny záver o nedôvodnosti žaloby. Vec aj správne právne posúdil podľa ust. § 420 ods. 1 a 3, § 442 ods. 1 Obč. zák.,

ktoré dopadajú na žalobkyňou žalobou uplatnený nárok na náhradu škody. Tieto zákonné ustanovenia zároveň vyložil a aplikoval správnym spôsobom a v súlade s ustálenou súdnou praxou. Zároveň podrobne, jasne a logicky vysvetlil dôvody, pre ktoré na posudzovanú vec neaplikoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., na ktorý sa odvolávala žalobkyňa. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie a dôvody vedúce k zamietnutiu žaloby náležitým spôsobom odôvodnil tak, ako to má na mysli ust. § 220 ods. 2 C.s.p., keď sa v odôvodnení svojho rozsudku dostatočným spôsobom vysporiadal s relevantnými skutočnosťami a riadne a zrozumiteľne vysvetlil svoje úvahy a právne názory, ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné, a na ktorých založil svoje rozhodnutie. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietala nesprávne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie a prejavila nesúhlas s jeho rozhodnutím, odvolací súd uvádza, že v odvolaní len zopakovala svoje tvrdenia, už uvedené v konaní pred súdom prvej inštancie, domáhajúc sa osvojenia si jej názorov, pričom však neuviedla žiadnu relevantnú argumentáciu, spôsobilú spochybniť správnosť odvolaním napadnutého rozsudku.

14. Odvolací súd sa stotožňuje so všetkými závermi, ku ktorým súd prvej inštancie vo svojom rozsudku dospel, a jeho rozhodnutie považuje za zákonné, presvedčivé, zrozumiteľné a pochopiteľné. V tejto súvislosti považuje za potrebné ozrejmiť, že rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami sporových strán, v tomto prípade žalobkyne, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného, a teda riadne odôvodneného rozhodnutia, pričom sporovým stranám musí dať odpoveď na podstatné otázky a skutočnosti, čím sa súd prvej inštancie aj riadil, a ako už bolo uvedené vyššie, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, a preto nemôže obstať odvolacia námietka žalobkyne, že sa súd prvej inštancie nezaoberal jej argumentami, a tým mal porušiť jej právo na spravodlivý proces. Naopak, súd prvej inštancie sa všetkými pre rozhodovanie veci podstatnými argumentami strán dostatočne zaoberal a prijal závery, ktoré sú logické a presvedčivé. Tu je potrebné pripomenúť, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami (I. ÚS 241/07), čím sa súd prvej inštancie aj riadil. Odvolací súd nemá o správnosti jeho záverov žiadne pochybnosti, nakoľko sú dostatočne odôvodnené, logické, založené na pre rozhodnutie dostatočne zistenom skutkovom stave a správnom právnom posúdení, a preto nepovažuje za potrebné ich opakovať, a na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje, týmto poukazuje.

15. Na zdôraznenie správnosti a odvolacie námietky žalobkyne považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že v procesnom postupe súdu prvej inštancie nevzhladol žiadne pochybenia, a už vôbec nie porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces. Zo spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vyzýval žalovaného na vyjadrenie k žalobe výzvou (postupoval podľa ust. § 167 ods. 2 C.s.p.), a nie uznesením, ktorým by mu uložil povinnosť sa k žalobe vyjadriť v určenej lehote s poučením o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti. Preto za stavu, keď sa žalovaný na výzvu súdu k žalobe nevyjadril, nemohol postupovať podľa ust. § 273 C.s.p., pretože na takýto postup neboli splnené podmienky uvedené v ust. § 273 C.s.p.. Žiadne ustanovenie Civilného sporového poriadku pritom neukladá súdu povinnosť uložiť žalovanému povinnosť vyjadriť sa k žalobe uznesením. Navyiac, samotné ust. § 273 C.s.p. dáva súdu len možnosť (nie povinnosť) rozhodnúť za splnenia v ňom uvedených podmienok rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, a je teda na úvahe súdu, či takýto postup zvolí. Na rozdiel od uvedeného, v prípade, ktorý nastal v prejednávanej veci, kedy sa žalobkyňa na pojednávanie, na ktoré bola riadne a s poučením predvolaná, bez ospravedlnenia nedostavila, pričom žalovaný na pojednávaní navrhol rozhodnúť rozsudkom pre jej zmeškanie v zmysle ust. § 278 C.s.p., boli splnené všetky podmienky pre takéto rozhodnutie, a tak súdu vzhľadom na návrh žalovaného neostávalo iné, ako rozsudkom pre zmeškanie žalobkyne rozhodnúť, keďže mu takýto postup ukladá zákon. Napokon, rozsudok pre zmeškanie na návrh žalobkyne súd prvej inštancie podľa ust. § 281 ods. 1 C.s.p. zrušil. Námietka žalobkyne o údajnom porušení rovnosti strán zo strany súdu a o porušení jej práva na spravodlivý proces teda nie je dôvodná.

16. Ak žalobkyňa ďalej namietala, že jej žalobu bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 514/2003 Z.z., pretože vzťah medzi ňou a žalovaným je vzťahom verejnoprávnym a nie súkromnoprávnym, čo zdôvodňovala tým, že žalovaný rozhodoval pri riešení jej bytovej situácie autoritatívne a celý právny vzťah medzi ňou a žalovaným bol založený na nerovnom právnom postavení, odvolací súd nesúhlasí. Považuje pri tom za postačujúce odkázať na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom sa súd prvej inštancie posúdením právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným podrobne zaoberal a prijal

správny záver, že ide o súkromnoprávny vzťah, pričom tento záver aj náležite odôvodnil. Odvolací súd sa s ním plne stotožňuje a nepovažuje za potrebné ho opakovať. Niet totiž žiadnych pochyb o tom, že žalovaná videla nesprávny úradný postup žalovaného v tom, že viac ako 20 rokov nepristúpil k vykonaniu právoplatného rozsudku súdu, ktorým súd privolil k výpovedi z nájmu služobného bytu, ktorá bola daná žalobkyni, a uložil žalobkyni povinnosť byt vypratať a odovzdať do 15 dní od zabezpečenia jej náhradného bytu, a náhradný byt v ňou požadovanej kvalite (teda výlučne a len taký, ktorý by si mohla následne za zvýhodnenú cenu odkúpiť do osobného vlastníctva) jej nepridelil. Ak v odvolaní namietala, že súd sa mal zaoberať základom jej žaloby, a to tým, že jej právny predchodca žalovaného na jej žiadosť namiesto „štandardného“ bytu pridelený služobný byt, čo nepovažovala za riadne vybavenie jej žiadosti o pridelenie bytu, a že byt na Š. jej bol pridelený právnym predchodcom žalovaného v rozpore s vtedy platným zákonom č. 41/1964 Zb. o hospodárení s bytmi, odvolací súd s týmto jej tvrdením nesúhlasí. Sama žalobkyňa totiž označila či už v návrhu na predbežné prerokovanie jej nároku, ako i v žalobe nesprávny úradný postup žalovaného (zjednodušene povedané) tak, že vyčkávacím postupom vo vzťahu k zabezpečeniu jej náhradného bytu jej žalovaný spôsobil sociálnoprávnu neistotu, keď jej bol zrušený nájom bytu a v dôsledku nepridelenia náhradného bytu bola vylúčená z možnosti následného odkúpenia bytu. Ak potom súd prvej inštancie prijal záver, že medzi stranami ide o súkromnoprávny vzťah, pretože žalovaný nekonal ako orgán verejnej moci, ale ako právny nástupca prenajímateľa, na ktorého prešla, avšak len v prípade, ak by od žalobkyne žiadal, aby sa z bytu, v ktorom býva, vysťahovala (vypratala ho) a odovzdala mu ho, povinnosť zabezpečiť pre ňu náhradný byt, nie je možné mu nič vytknúť, keďže právny vzťah strán posúdil správne. Právoplatným rozhodnutím súdu bol založený nový hmotnoprávny vzťah medzi stranami, ktorého charakteristickým obsahom je právo bývania v byte žalovaného pre žalobkyňu, ktoré trvá až do času zabezpečenia jej bytovej náhrady žalovaným. Ide o typický súkromnoprávny vzťah vyplývajúci z ust. § 712c Obč. zák., v ktorom je splnenie povinnosti žalovaného prideliť žalobkyni náhradný byt viazané na povinnosť žalobkyne byt, v ktorom býva, vypratať. Keďže žalovaný pri ne/zabezpečení náhradného bytu žalobkyni nekonal ako orgán verejnej moci, nebola splnená podmienka pre jeho zodpovednosť za tvrdenú škodu žalobkyne podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Ak potom súd prvej inštancie posúdil nárok na náhradu škody uplatnený žalobkyňou podľa Občianskeho zákonníka (ustanovení o zodpovednosti za škodu), posúdil vec po právnej stránke správne. Odvolací súd zdôrazňuje, že právne posúdenie uplatneného nároku, teda určenie, či ide o nárok podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. alebo Občianskeho zákonníka je vecou súdu a nie sporovej strany. Správne a presvedčivo zdôvodnené sú aj závery súdu prvej inštancie o tom, že v posudzovanej veci neboli splnené predpoklady zodpovednosti žalovaného za tvrdenú škodu žalobkyne, čo malo za následok zamietnutie žaloby. Odvolací súd si odôvodnenie napadnutého rozsudku osvojuje a odkazuje naň (ust. § 387 ods. 2 C.s.p.). Je možné uzavrieť, že žaloba žalobkyne nebola dôvodná, a ak ju súd prvej inštancie zamietol, rozhodol správne a odvolací súd s jeho rozhodnutím súhlasí.

17. Záverom odvolací súd už len zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo žalobkyne, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a ňou požadovaným hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby bol vydaný rozsudok v súlade s jej požiadavkami. Keďže odvolacie námietky žalobkyne neboli spôsobilé spochybniť správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, odvolací súd jeho rozsudok v napadnutej časti o zamietnutí žaloby podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil.

18. Odvolanie žalobkyne proti „druhému“ výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol jej návrh na prerušenie konania, odvolací súd odmietol, pretože proti rozhodnutiu (tu ide o uznesenie obsiahnuté v rozsudku), ktorým súd zamietol návrh na prerušenie konania podľa ust. § 164 C.s.p., nie je odvolanie prípustné. Práve z tohto dôvodu ani nevyzýval žalobkyňu na odstránenie vád jej odvolania v tejto časti (absentuje odvolací návrh).

19. Podľa ust. § 386 písm. c) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Podľa ust. § 355 ods. 2 C.s.p. proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa ust. § 357 písm. n) C.s.p. odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164 C.s.p..

20. Zo znenia citovaného ustanovenia § 357 písm. n) C.s.p. vyplýva, že zákon pripúšťa podať odvolanie proti uzneseniu o prerušení konania. V danom prípade však súd prvej inštancie žalobkyňou

podanému návrhu na prerušenie konania nevyhovet, pričom proti zamietajúcemu uzneseniu odvolanie prípustné nie je. Takýto výklad ust. § 357 písm. n) C.s.p. je aj v súlade s ustálenou praxou najvyšších súdnych autorít (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/15/2018 zo 04.12.2018, alebo uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 512/2021 zo 16.09.2021). Odvolací súd z uvedeného dôvodu žalobkyňou podané odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zamietnutí jej návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 386 písm. c) C.s.p. odmietol.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný, nárok na ich náhradu nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada

(§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania

(§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).